

Francesc Pérez i Moragon

Un museu, un diari

No passa cada dia, que puguem assistir al naixement, gradual, meditat, costós i calculat, d'un museu. I és un espectacle apassionat i esperançador, perquè un museu significa, bàsicament, un dic alçat contra el procés incessant de destrucció del patrimoni cultural. I, per això mateix, un element d'alta eficàcia per a la continuïtat i l'eixamplament d'aquest patrimoni. Així, el museu talla una línia descendent i en dreça una altra que puja cap al futur, cap a les generacions que vindran, cap al país que serà, passats els anys.

Però, un museu és també una eina organitzadora contra la dispersió i contra el desordre. En un espai donat, hom guarda, classifica i exposa objectes pertanyents al món de l'art (o de la ciència, o de la tècnica) i tant hi fa que aquests objectes tinguen un alt prestigi o que siguen més modestos. Un museu descansa, no cal dir-ho, sobre uns criteris selectius, però no són únicament de qualitat. A l'hora de triar intervenen també consideracions que podríem anomenar erudites i pedagògiques. És a dir, globalitzadores del fenomen artístic. Perquè no es tracta només de fer bonic, sinó de mostrar l'art —unes parcel·les de l'art— d'acord amb un ordre intern que ni tan sols no cal que siga explícit. Acumulació i selecció d'obres d'art —d'objectes— són exercicis que, en un museu, estan posats al servei d'una idea total de la cultura, d'uns objectius que en definitiva tendeixen a la formació dels ciutadans —entre els quals hi ha també, fóra inútil recordar-ho, els especialistes i els aficionats.

I bé, la setmana passada poguérem assistir a la Llotja de València, en la magnífica exposició de Julio González, a un dels primers passos de l'Institut Valencià d'Art-Modern, aquest museu naixent del qual s'ha d'esperar tantes coses.

No puc dir que *Avui* siga «el meu diari», perquè jo mai no he estat home d'un sol diari —és una de les coses bones que dec a l'educació familiar que vaig rebre. Sí que puc dir que és, des del moment que va aparèixer, un dels que llegesc cada matí

amb més interès, entre altres coses perquè està escrit en català.

Aquesta setmana, l'*Avui* traurà el número 3.000 i això significa l'èxit d'una experiència difícil. Fer un diari en català, tants anys després de la desaparició violenta dels anteriors (en 1939), per adreçar-se a un públic majoritàriament desavesat al contacte quotidià amb la premsa en català, no era fàcil. Ni ho era quan començà l'*Avui* (jo recorde l'enorme expectació que es va crear a València) ni encara en l'actualitat.

Un home assenyat hauria dit: «no és encara el moment de publicar un diari en català, caldrà esperar que l'escola i els altres mitjans creen el públic...» Però, si els iniciadors de l'empresa l'haguessen cregut, ens trobaríem encara igual que abans del 1976. Una experiència com aquesta només es pot conèixer fent-la sobre la realitat, corrent-ne el risc, comprovant quin és el comportament de la societat davant del nou mitjà. Actuant així, guanyaren la partida els qui tenien confiança en el país i en el fet que l'única manera possible de crear lectors per a la premsa en català era fer-se llegir, cada dia, en català.

L'experiència ha estat positiva i, malgrat tots els sotrats, segueix pel bon camí. I no perquè les circumstàncies generals siguin propícies. Aquests últims anys han caigut tota mena de diaris en castellà i algunes revistes en aquesta llengua o en la nostra. Mentrestant, altres mitjans han anat creixent i això és bo, sempre que la seua creixença no s'estranguli cap veu.

Aquesta setmana, eixirà al carrer el número 3.000 de l'*Avui*. És un bon motiu d'alegria, però també de pensar què cal fer perquè amb ell tinguem un diari per a tot l'àmbit lingüístic català, com pretengué ser al principi, i no un paper exclusivament pensat per als lectors del Principat. Som molts els qui creiem que, a banda iniciatives amb èxit com ara *Punt Diari* de Girona, amb abast comarcal, els grans mitjans han de contribuir a la creació d'un àmbit informatiu català. Més encara, que la seua gran perspectiva de viabilitat és precisament aquesta, pensar i treballar en funció de tot aquest àmbit. □